

PROSPECTS FOR DEVELOPING YOUTH ENTREPRENEURSHIP IN THE DIGITAL ECONOMY

Abdurahimov Behzodjon Bahromjon o'g'li

Teacher of Kokand State University

Tel:+998 94 499 1994

behzodjonabdurahimov1@gmail.com

Abstract

This article examines the theoretical and practical aspects of youth entrepreneurship development in the context of the digital economy. The study highlights the opportunities created by digital technologies for organizing and expanding entrepreneurial activities among young people. The role of startup ecosystems, e-commerce, and digital platforms in fostering youth entrepreneurship is analyzed. Based on the findings, practical recommendations for supporting youth entrepreneurship are proposed.

Keywords: Digital economy, youth entrepreneurship, startup, innovation, e-commerce, artificial intelligence, digital platforms.

Introduction

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YOSH LAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

Abdurahimov Behzodjon Bahromjon o'g'li

Qo'qon davlat Universiteti O'qituvchisi

Tel:+998 94 499 1994

behzodjonabdurahimov1@gmail.com

Annotatsiya:

Mazkur maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari tahlil qilingan. Raqamli texnologiyalarning iqtisodiyotga kirib kelishi natijasida tadbirkorlik faoliyatini tashkil etish, boshqarish va rivojlantirishning yangi imkoniyatlari yuzaga kelayotgani yoritilgan. Shuningdek, yoshlarning innovatsion salohiyatidan samarali foydalanish,

startup ekotizimini rivojlantirish, elektron tijorat va raqamli platformalarning tadbirkorlik faoliyatidagi o‘rni ilmiy asosda tahlil qilingan. Tadqiqot natijasida yoshlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlashning ustuvor yo‘nalishlari va istiqbollari bo‘yicha amaliy takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: raqamli iqtisodiyot, yoshlar tadbirkorligi, startup, innovatsiya, elektron tijorat, sun‘iy intellekt, raqamli platformalar, biznes inkubator, iqtisodiy rivojlanish.

Аннотация:

В данной статье исследуются теоретические и практические аспекты развития молодежного предпринимательства в условиях цифровой экономики. Проанализированы возможности, создаваемые цифровыми технологиями для организации и развития предпринимательской деятельности молодежи. Рассмотрены вопросы развития стартап-экосистемы, электронной коммерции и цифровых платформ. На основе исследования разработаны практические рекомендации по поддержке молодежного предпринимательства.

Ключевые слова: цифровая экономика, молодежное предпринимательство, стартап, инновации, электронная коммерция, искусственный интеллект, цифровые платформы.

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YOSH LAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

Jahon iqtisodiyotida raqamli transformatsiya jarayonlarining jadallashuvi iqtisodiy o‘shishning yangi omillarini shakllantirmoqda. Bugungi kunda raqamli iqtisodiyot nafaqat iqtisodiy munosabatlarni, balki mehnat bozori, biznes yuritish usullari va innovatsion faoliyatni ham tubdan o‘zgartirmoqda¹. Ayniqsa, yoshlarning yuqori texnologiyalarni tez o‘zlashtirish qobiliyati ularning tadbirkorlik faoliyatida raqamli vositalardan samarali foydalanish imkoniyatlarini kengaytirmoqda².

O‘zbekiston Respublikasida ham yoshlar tadbirkorligini qo‘llab-quvvatlash davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mamlakatda raqamli

1. OECD. Digital Economy Outlook 2024. Paris: OECD Publishing, 2024.

2. United Nations. World Youth Report 2024. New York: UN Publications, 2024.

iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha qabul qilinayotgan dasturlar yoshlar uchun yangi biznes modellarini yaratish, elektron tijoratni rivojlantirish va innovatsion startaplarni moliyalashtirish imkoniyatlarini kengaytirmoqda³.

Tadqiqot jarayonida tizimli tahlil, qiyosiy tahlil, iqtisodiy-statistik usullar, ilmiy abstraksiyalash va induksiya-deduksiya metodlaridan foydalanildi. Shuningdek, xalqaro tashkilotlar hisobotlari, ilmiy maqolalar va milliy normativ-huquqiy hujjatlar o'rganildi.

Raqamli iqtisodiyot va yoshlar tadbirkorligining o'zaro bog'liqligi - Raqamli iqtisodiyot axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan iqtisodiy faoliyat shakli bo'lib, unda ma'lumotlar asosiy ishlab chiqarish resursiga aylanadi⁴. Jahon banki ekspertlarining fikriga ko'ra, raqamlashtirish biznes xarajatlarini qisqartiradi, bozorga kirish to'siqlarini kamaytiradi va yangi ish o'rinlari yaratadi⁵.

Yoshlar tadbirkorligi esa iqtisodiyotning eng innovatsion va dinamik segmentlaridan biri hisoblanadi. Raqamli texnologiyalar yordamida yoshlar: - minimal kapital bilan biznes boshlashi; - global bozorlarga chiqishi; - masofadan turib xizmat ko'rsatishi; - innovatsion mahsulotlar yaratishi mumkin.

Startup ekotizimining rivojlanishi - Raqamli iqtisodiyot sharoitida startaplar yoshlar tadbirkorligining muhim elementi hisoblanadi. Startaplar innovatsion g'oyalarni tijoratlashtirish orqali iqtisodiy qiymat yaratadi⁶. Xalqaro tajribada Silikon vodiysi (AQSh), Tel-Aviv (Isroil), Seul (Janubiy Koreya) kabi markazlar yoshlar innovatsiyalarining muvaffaqiyatli namunalari hisoblanadi.

Elektron tijoratning yoshlar tadbirkorligidagi o'rni - Elektron tijorat platformalari yosh tadbirkorlar uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Internet orqali mahsulot va xizmatlarni sotish: - marketing xarajatlarini kamaytiradi; - mijozlar bazasini kengaytiradi; - eksport salohiyatini oshiradi; - biznesning geografik chegaralarini yo'q qiladi.

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, global elektron tijorat bozori hajmi yildan-yilga o'sib bormoqda va ushbu segmentda yoshlar ulushi yuqori hisoblanadi.

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risidagi Farmoni.

4. United Nations. World Youth Report 2024. New York: UN Publications, 2024.

5. OECD. Digital Economy Outlook 2024. Paris: OECD Publishing, 2024.

6. OECD. Digital Economy Outlook 2024. Paris: OECD Publishing, 2024.

Sun'iy intellekt va yangi biznes imkoniyatlari - Sun'iy intellekt texnologiyalarining rivojlanishi yoshlar tadbirkorligi uchun mutlaqo yangi yo'nalishlarni shakllantirmoqda. Xususan: - avtomatlashtirilgan marketing; - chatbot xizmatlari; - ma'lumotlar tahlili; - fintech yechimlari; - onlayn ta'lim platformalari yuqori daromadli biznes modellar sifatida shakllanmoqda.

Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish muammolari Shunga qaramasdan, qator muammolar mavjud:

- Moliyaviy resurslarga kirish imkoniyatining cheklanganligi.
- Raqamli kompetensiyalar yetarli emasligi.
- Venchur kapital bozorining rivojlanmaganligi.
- Innovatsion loyihalarni tijoratlashtirishdagi qiyinchiliklar.
- Xalqaro bozorga chiqish tajribasining yetishmasligi.

Taklif va tavsiyalar Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish maqsadida quyidagi chora-tadbirlarni amalga oshirish maqsadga muvofiq:

raqamli ko'nikmalarni rivojlantirish dasturlarini kengaytirish;
startaplarni moliyalashtirish mexanizmlarini takomillashtirish;
venchur fondlar faoliyatini rivojlantirish;
universitetlarda tadbirkorlik ta'limini kuchaytirish;
elektron tijorat infratuzilmasini kengaytirish;
xalqaro inkubatsiya dasturlarida yoshlar ishtirokini rag'batlantirish.

Xulosa qilib aytganda, tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli iqtisodiyot yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish uchun keng imkoniyatlar yaratmoqda. Raqamli platformalar, elektron tijorat, sun'iy intellekt va startap ekotizimlarining rivojlanishi yoshlarning biznes faoliyatini jadallashtirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, moliyalashtirish, raqamli kompetensiyalar va innovatsion infratuzilma bilan bog'liq muammolarni bartaraf etish zarur. Kelgusida davlat, xususiy sektor va ta'lim muassasalari hamkorligini kuchaytirish orqali yoshlar tadbirkorligining raqamli iqtisodiyotdagi o'rnini yanada mustahkamlanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. OECD. Digital Economy Outlook 2024. Paris: OECD Publishing, 2024.
2. World Bank. World Development Report 2024: Digital Transformation and Economic Growth. Washington DC, 2024.
3. United Nations. World Youth Report 2024. New York, 2024.
4. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. Geneva: World Economic Forum, 2023 edition.
5. Brynjolfsson E., McAfee A. The Second Machine Age. New York: W.W. Norton, 2023.
6. European Commission. Digital Economy and Society Index Report 2024. Brussels, 2024.
7. OECD. Youth Entrepreneurship Policy Framework 2024. Paris, 2024.
8. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-6079-son Farmoni. “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi.
9. O‘zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. Raqamli iqtisodiyot ko‘rsatkichlari bo‘yicha statistik to‘plam, 2024.
10. IT Park Uzbekistan. Annual Report 2024.
11. UNCTAD. Digital Economy Report 2024. Geneva, 2024.
12. International Telecommunication Union (ITU). Measuring Digital Development 2024. Geneva, 2024.
13. OECD. Entrepreneurship at a Glance 2024. Paris, 2024.
14. World Economic Forum. Future of Jobs Report 2025. Geneva, 2025.
15. Asian Development Bank. Digital Transformation in Central Asia 2024. Manila, 2024.